

**Пропозиції
МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

до проекту Закону України

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони»

Ініціатори законопроекту: народні депутати України Завітневич О.М., Хоменко О.В. та інші народні депутати

Реєстр. номер 15215 від 01 травня 2026 року

Пропозиції надаються до першого читання

1. Міністерство оборони України надає зауваження і пропозиції до проекту Закону України.

2. Міністерство оборони України в межах компетенції опрацювало проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони» (далі – проект Закону) та повідомляє.

Відповідно до частини першої статті 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

У сучасних умовах реалізація цього обов'язку неможлива лише за рахунок збільшення чисельності військ або кількості озброєння. Вирішальне значення набувають інновації, які стали одним із найефективніших інструментів зміцнення національної безпеки, адже інновації підвищують ефективність оборони, забезпечують технологічну перевагу, зміцнюють економічну незалежність і допомагають протидіяти новим формам загроз. Саме тому розвиток інновацій є необхідною умовою безпеки та стійкості держави в сучасному світі.

Водночас, підпунктом 2 пункту 12 розділу I проекту Закону пропонується статтю 10 Закону України «Про оборону України» доповнити новою частиною, згідно із якою Міністерство оборони України визначає структурний підрозділ, безпосередньо підпорядкований орган військового управління або установу чи суб'єкта господарювання, що належить до його сфери управління (далі – інноваційний орган Міністерства оборони України), і вповноважує його реалізувати інноваційну політику у сфері оборони шляхом вчинення, визначених проектом Закону, дій.

Зауважуємо, що закон має визначати правові засади державної політики та повноваження органів державної влади, а не встановлювати внутрішню організаційну структуру конкретного міністерства. Питання утворення структурних підрозділів, визначення підпорядкованих установ або суб'єктів господарювання належать до сфери організаційно-управлінських рішень Міноборони та мають регулюватися

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат [3F1FC22062171FDF04000000283101009D8B0400](#)
Підписувач Вискуб Олексій Анатолійович
Дійсний з [10.02.2026 0:00:00](#) по [09.02.2028 23:59:59](#)

Міністерство оборони України

220/Ф15/47 від 18.06.2026 12:27

Разом з цим, закріплення в законі вимоги щодо визначення окремого «інноваційного органу» фактично підміняє управлінську дискрецію Міноборони законодавчим приписом без об'єктивної необхідності.

Крім того, Міноборони відповідно до законодавства вже наділене повноваженнями щодо формування та реалізації державної політики у сфері оборони, організації наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, розвитку спроможностей сил оборони та управління підпорядкованими органами, установами і підприємствами.

У межах цих повноважень Міноборони може самостійно визначити структурний підрозділ, створити окрему установу або покласти відповідні функції на вже існуючий орган без внесення спеціальних законодавчих змін. Отже, запропонована норма не створює нових правових можливостей, а лише дублює наявні управлінські інструменти.

Інноваційна діяльність є сферою, що швидко змінюється та потребує постійної адаптації організаційних механізмів. Законодавче закріплення необхідності існування спеціально визначеного суб'єкта може обмежити можливість Міноборони оперативної та гнучко змінювати модель управління інноваціями залежно від безпекової ситуації, технологічного розвитку або потреб сил безпеки і оборони.

Натомість збереження відповідних рішень на рівні внутрішньої організації Міноборони дозволяє швидко змінювати структуру, функції та підпорядкованість відповідних підрозділів без необхідності внесення змін до закону.

Запропоновані функції інноваційного органу значною мірою збігаються з функціями структурних підрозділів Міноборони, органів військового управління, науково-дослідних установ, закладів військової освіти та інших суб'єктів сектору безпеки і оборони.

Так, Міноборони здійснює керівництво Збройними Силами України, органами військового управління, військовими частинами та установами (статті 10-12 Закону України «Про оборону України»). Це дає правову основу для реалізації інноваційних проєктів у межах цих структур.

Військові наукові установи та заклади військової освіти мають право здійснювати дослідження, розробки та мають право закуповувати прототипи, дослідні зразки та інші товари для інноваційної діяльності. Це дозволяє проводити випробування та впровадження інновацій без створення нового центру (Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закон України «Про оборонні закупівлі»).

Інноваційна діяльність Міноборони може бути інтегрована саме через ці інституції.

Створення окремого суб'єкта може призвести до дублювання управлінських процесів та ускладнення координації між уже існуючими органами замість підвищення ефективності їх діяльності.

Запровадження на законодавчому рівні окремого інноваційного органу Міністерства оборони України може створити передумови для виникнення додаткових бюджетних видатків, пов'язаних із його функціонуванням, адже навіть якщо законопроект формально не передбачає створення нової юридичної особи чи

збільшення штатної чисельності, реалізація визначених функцій потребуватиме відповідного кадрового забезпечення, організації інформаційно-комунікаційних систем, адміністрування процесів моніторингу та координації інноваційної діяльності, проведення випробувань, експертної оцінки проєктів тощо.

За таких умов існує ризик виникнення потреби у додатковому фінансуванні з Державного бюджету України. Водночас Державний бюджет України в умовах воєнного стану характеризується значним дефіцитом, а пріоритетом держави є спрямування наявних ресурсів безпосередньо на забезпечення потреб сил оборони, закупівлю озброєння, військової техніки та матеріально-технічне забезпечення військ.

Крім того, відповідно до принципів бюджетного законодавства, рішення, реалізація яких може призвести до збільшення видатків бюджету, повинні супроводжуватися належним фінансово-економічним обґрунтуванням та визначенням джерел покриття таких витрат, а за відсутності доведених розрахунків щодо потреби в додаткових коштах та джерел їх фінансування законодавче закріплення окремого інноваційного органу може створити додаткове навантаження на державні фінанси без належного підтвердження ефективності таких витрат.

Отже, з огляду на обмеженість бюджетних ресурсів та значний дефіцит державного бюджету, більш раціональним є використання вже існуючих організаційних механізмів Міноборони, які дозволяють реалізовувати завдання у сфері оборонних інновацій без створення потенційної потреби в додатковому фінансуванні.

Таким чином, пропонуємо підпункт 2 пункту 2 розділу I проекту Закону потребує виключити, а також у тексті проекту Закону слова «інноваційний орган Міністерства оборони України» у всіх відмінках замінити словами «Міністерство оборони України» у відповідному відмінку.

Підпунктом 2 пункту 3 проекту Закону пропонується частину п'яту статті 30 Закону України «Про оборонні закупівлі викласти в новій редакції в частині збільшення переліку випадків, в яких звіт про договір про закупівлю не оприлюднюється в електронній системі закупівель.

Слід зазначити, що частина шоста статті 30 Закону України «Про оборонні закупівлі» містить норми, що уточнюють положення частини 5 цієї ж статті та визначає обсяг інформації, що публікується у звіті про договір про закупівлю в електронній системі закупівель.

Крім того, особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2022 р. № 1275 «Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану», містять ширший перелік випадків, за яких звіт про договір про закупівлю не публікується, а також оборонні закупівлі здійснюються без застосування видів (процедур) закупівель, визначених Законами України «Про оборонні закупівлі» та «Про публічні закупівлі».

Враховуючи зазначене, а також потенційну необхідність додаткового врегулювання окремих механізмів здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану, пропонується проект Закону доповнити

положеннями щодо заміни у частинах п'ятій, шостій статті 30 Закону України «Про оборонні закупівлі» слів «(крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю, а також закупівель озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин)» словами «(крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю, закупівель озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та, послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин, закупівель послуг по розробленню інновацій у сфері оборони, робіт по проведенню прикладних досліджень та експериментальних розробок в межах інноваційної діяльності у сфері оборони, закупівель зразків, прототипів та інших виробів, необхідних для їх проведення, а також інших випадків, визначених Кабінетом Міністрів України)».

Також, підпунктом 1 пункту 3 розділу I проекту Закону передбачено розширення термінів послуги оборонного призначення», «роботи оборонного призначення» та «товари оборонного призначення», які наведено у пунктах 24, 25 і 29 частини 1 статті 1 Закону України «Про оборонні закупівлі», що за своєю правовою природою не є розширенням предмета правового регулювання, а є виключно конкретизацією законодавчо визначеної категорії.

Натомість, наголошуємо, що чинні редакції термінів «послуги оборонного призначення», «роботи оборонного призначення» та «товари оборонного призначення», які наведено містять формулювання, що передбачають надання послуг, виконання робіт, необхідних для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, а також будь-які інші товари, які закупаються державними замовниками, визначеними згідно з пунктом 10 частини першої цієї статті, для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, що відповідно має відкритий (невичерпний) характер. Така законодавча конструкція допускає подальшу конкретизацію та деталізацію відповідних категорій на рівні підзаконного нормативного регулювання за умови, що останнє не виходить за межі критеріїв, встановлених законом.

Враховуючи зазначене, пропонується виключити підпункт 1 пункту 3 розділу I проекту Закону у зв'язку з відсутністю потреби у додатковій деталізації зазначених положень Закону.

Перший заступник Міністра

Олексій ВИСКУБ